

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Obvodní soud pro Prahu 2 rozhodl soudkyně Mgr. Soňou Burešovou v právní věci žalobce: **JUDr. T. S.** nar. [redacted] bytem: [redacted] zast. Mgr. Lukášem Matějkou, advokátem se sídlem v Příbrami, Pražská 140, proti žalované: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, se sídlem v Praze 2, Vyšehradská 16, o náhradu nemajetkové újmy a o náhradu škody;

t a k t o :

- I. Žaloba s tím, že žalovaná je povinna zaplatit žalobci částku 525.047,- Kč, se z a m í t á .
- II. Žalobce je p o v i n e n zaplatit žalované náhradu nákladů řízení v částce 300,- Kč do tří dnů od právní moci rozsudku.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se žalobou podanou 24.9.2015 domáhal původně zaplacení částky 534.848,- Kč. Tato částka sestávala z nákladů vynaložených na obhajobu ve výši 34.848,- Kč a finančního zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu ve výši 500.000,- Kč. Žalobou uplatněný **nárok na zaplacení částky 34.848,- Kč byl po žalované požadován z titulu náhrady škody vzniklé 2 nezákonnými rozhodnutími**, a to jednak **usnesením Policie ČR, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, územního odboru [redacted], SKPV, odd. hospodářské kriminality, ze dne 19.2.2014, č.j. [redacted]** kterým bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání zločinu sjednání výhody při zadávání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle ust. § 256 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. a přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle ust. § 329 odst. 1 písm. a) tr.zák. a které bylo k žalobcově stížnosti **usnesením státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Praze ze dne 24.3.2014, č.j. [redacted]** zrušeno a věc byla vrácena k novému projednání a rozhodnutí, a **dále usnesením Policie ČR, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, územního odboru [redacted], SKPV, odd. hospodářské kriminality, ze dne 26.8.2014, č.j. [redacted]** kterým bylo proti žalobci zahájeno

trestní stíhání pro podezření ze spáchání zločinu sjednání výhody při zadávání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle ust. § 256 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. a které bylo k žalobcově stížnosti usnesením státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Praze ze dne 29.9.2014, č.j. [REDAKCE] zrušeno a zároveň bylo rozhodnuto o odložení věci. Obhájce poskytl žalobci celkem 4 úkony právní služby, a to v obou případech převzetí a práva obhajoby a podání stížnosti. S ohledem na složitost věci žalobce požadoval odměnu zvýšenou na trojnásobek. **Nárok na finanční zadostiučinění ve výši 250.000,- Kč byl požadován za nemajetkovou újmu vzniklou nezákonným rozhodnutím, a to usnesením Policie ČR, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, územního odboru [REDAKCE] SKPV, odd. hospodářské kriminality, ze dne 26.8.2014, č.j. [REDAKCE]** kterým bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání zločinu sjednání výhody při zadávání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle ust. § 256 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. a které bylo k žalobcově stížnosti usnesením státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Praze ze dne 29.9.2014, č.j. [REDAKCE] zrušeno a zároveň bylo rozhodnuto o odložení věci. **Nárok na finanční zadostiučinění ve výši 250.000,- Kč byl požadován za nemajetkovou újmu vzniklou žalobci nesprávným úředním postupem orgánů činných v trestním řízení, neboť došlo k „masivnímu úniku informací z policejního spisu“, a to v rozporu s ust. § 8a a § 8b tr.řádu.** Poskytování informací v rozporu s trestním řádem dovozoval žalobce ze skutečnosti, že obsah usnesení o zahájení trestního řízení ze dne 26.8.2014 byl novinářům znám dříve, než bylo usnesení doručeno obviněným. V případě trestního stíhání zahájeného usnesením ze dne 19.2.2014 pak média informovala o tom, že [REDAKCE] ač tato skutečnost v usnesení o zahájení trestního stíhání uvedena nebyla a je obsažena pouze v odborném vyjádření ze dne 3.12.2013, které nechala policie vypracovat a které je součástí policejního spisu.

Nároky žalobce předběžně dne 25.2.2015 uplatnil u žalované, do data podání žaloby však žalobce nebyl vyzooměn o výsledku předběžného projednání.

Žalovaná nesporeovala, že došlo k nezákonnému trestnímu stíhání žalobce. V rámci předběžného projednání nároku žalovaná ohledně nákladů na obhajobu vyzývala žalobce k doložení vyúčtování obhajobného. Tuto výzvu doručovala dne 9.9.2015 na adresu trvalého bydliště žalobce a po vrácení zásilky zpět dne 8.10.2015 do datové schránky žalobce. Žalobcová žádost byla vyřízena stanoviskem ze dne 14.12.2015, ve kterém nárok na náhradu škody odmítla, neboť nebylo doloženo vyúčtování obhajobného, a ve kterém nárok na finanční zadostiučinění nemajetkové újmy neshledala důvodným, když shledala adekvátní satisfakci ve stanovisku učiněné konstatací vydání nezákonného rozhodnutí a omluvu. Důvodným neshledala ani nárok na finanční zadostiučinění nemajetkové újmy vzniklé „únikem informací z policejního spisu“, neboť žalobce dostatečně nespécifikuje titul, újmu ani příčinnou souvislost mezi nimi.

Vzhledem k tomu, že žalovaná poté, kdy žalobce v průběhu jednání doložil vyúčtování obhajobného, žalobci škodu ve výši 9.801,- Kč uhradila a že žalobce vzal následně žalobu v tomto rozsahu zpět, soud za souhlasu žalované při jednání **dne 6.10.2016 řízení ohledně částky 9.801,- Kč podle ust. § 96 odst. 1, 2 a 3 o.s.ř. zastavil.**

Soud ve věci provedl dokazování v následujícím rozsahu a na jeho základě či na základě shodných tvrzení stran učinil tato skutková zjištění:

Žalobce uplatnil u žalované dne 25.2.2015 nárok na zaplacení celkem částky 534.848,-

Kč z titulu nezákonných rozhodnutí (usnesení Policie ČR, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, územního odboru [REDAKCE] SKPV, odd. hospodářské kriminality, ze dne 19.2.2014, č.j. [REDAKCE] kterým bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání zločinu sjednání výhody při zadávání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle ust. § 256 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. a přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle ust. § 329 odst. 1 písm. a) tr.zák., a usnesení Policie ČR, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, územního odboru [REDAKCE] SKPV, odd. hospodářské kriminality, ze dne 26.8.2014, č.j. [REDAKCE] kterým bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání zločinu sjednání výhody při zadávání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle ust. § 256 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák.) a z titulu nesprávného úředního postupu, neboť došlo k „masivnímu úniku informací z policejního spisu“, a to v rozporu s ust. § 8a a § 8b tr.řádu. Přípisem ze dne 9.9.2015 a ze dne 8.10.2015 vyzývala žalovaná žalobce k doložení dokladu o zaplacení obhajného či k doložení vyúčtování obhajného. Žalovaná stanoviskem z 14.12.2015 neshledala uplatněný nárok důvodným ohledně nákladů vynaložených na obhajobu, neboť tento nárok nebyl přes výzvu doložen. Adekvátní satisfakcí nemajetkové újmy vzniklé žalobci nezákonným trestním stíháním shledala konstatování vydání nezákonného rozhodnutí a omluvu, které ve stanovisku učinila (*viz žádost o náhradu škody a finanční zadostiučinění nemajetkové újmy ze dne 23.2.2015 s podacím razítkem žalované s datem 25.2.2015, přípisy žalované ze dne 9.9.2015 a ze dne 8.10.2015, stanovisko žalované ze dne 14.12.2015*).

Usnesením Policie ČR, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, územního odboru [REDAKCE] SKPV, odd. hospodářské kriminality, ze dne 19.2.2014, č.j. [REDAKCE] bylo proti žalobci a dalším obviněným zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání zločinu sjednání výhody při zadávání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle ust. § 256 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. ve spolupachatelství dle ust. § 23 tr. zák. a přečinu zneužití pravomoci úřední osoby podle ust. § 329 odst. 1 písm. a) tr.zák. ve formě pomoci dle ust. § 24 odst. 1 písm. a) tr.zák. Těchto skutků se měl žalobce dopustit [REDAKCE]

[REDAKCE] Usnesení o zahájení trestního stíhání bylo žalobci doručeno poštou dne 25.2.2014 a ostatním obviněným dne 25.2.2014 a 1.3.2014. Usnesení o zahájení trestního stíhání bylo k žalobcově stížnosti usnesením státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Praze ze dne 24.3.2014, č.j. [REDAKCE] zrušeno a věc byla vrácena k novému projednání a rozhodnutí (*viz usnesení Policie ČR, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, územního odboru [REDAKCE] SKPV, odd. hospodářské kriminality, ze dne 19.2.2014, č.j. [REDAKCE] a to včetně doručenek na č.l. 790 a násl. vyšetřovacího spisu, a viz usnesení státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Praze ze dne 24.3.2014, č.j. [REDAKCE]*).

Usnesením Policie ČR, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, územního odboru [REDAKCE] SKPV, odd. hospodářské kriminality, ze dne 26.8.2014, č.j. [REDAKCE] bylo proti žalobci zahájeno trestní stíhání pro podezření ze spáchání zločinu sjednání výhody při zadávání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle ust. § 256 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. ve spolupachatelství dle ust. § 23 tr. zák. pro výše popsaný skutek. Usnesení bylo žalobci doručeno poštou dne 9.9.2014, obhájci žalobce Mgr. J. [REDAKCE] do datové schránky dne 27.8.2014; ostatním obviněným a jejich zástupcům bylo

doručeno dne 27.8.2014, 1.9.2014, 3.9.2014, 4.9.2014, 5.9.2014, 9.9.2014 a 10.9.2014. Usnesení bylo dále dne 27.8.2014 doručeno do datové schránky Ministerstva spravedlnosti ČR a České advokátní komory. Usnesení o zahájení trestního stíhání bylo k žalobcově stížnosti usnesením státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Praze ze dne 29.9.2014, č.j. [REDAKCE] zrušeno, přičemž státní zástupce zároveň rozhodl o odložení věci, neboť se nejedná o podezření z trestného činu, neboť výstupem výběrové komise byla toliko informace, kdo a jakou nabídku učinil, komu budou nemovitosti prodány záviselo až na rozhodnutí zastupitelstva obce, řízení před výběrovou komisí proto nebylo veřejnou soutěží a nejsou tak naplněny všechny znaky skutkové podstaty stíhaného trestného činu (viz usnesení Policie ČR, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, územního odboru [REDAKCE] SKPV, odd. hospodářské kriminality, ze dne 26.8.2014, č.j. [REDAKCE] a to včetně doručenek na č.l. 874 a násl. vyšetřovacího spisu, a viz usnesení státního zástupce Krajského státního zastupitelství v Praze ze dne 29.9.2014, č.j. [REDAKCE]).

Žalobce byl v průběhu trestního stíhání zastoupen advokátem, který vykonal v obou případech 2 úkony právní služby - převzetí a příprava zastoupení, stížnost proti usnesení o zahájení trestního stíhání. Poskytnuté právní služby byly vyúčtovány fakturou č. [REDAKCE] ze dne 16.8.2016 znějící na částku [REDAKCE] Kč a fakturou č. [REDAKCE] ze dne 16.8.2016 znějící na částku [REDAKCE] Kč (viz shodná tvrzení stran a viz faktura č. [REDAKCE] ze dne 16.8.2016, faktura č. [REDAKCE] ze dne 16.8.2016 a [REDAKCE]).

O zahájení trestního stíhání v obou případech informovala média (viz článek [REDAKCE] ze dne [REDAKCE] článek ze serveru [REDAKCE] článek z [REDAKCE] z [REDAKCE], článek z [REDAKCE] z [REDAKCE] článek ze serveru [REDAKCE] z [REDAKCE], článek z [REDAKCE] článek na serveru [REDAKCE] ze dne [REDAKCE] článek ze serveru [REDAKCE] ze dne [REDAKCE] článek ze serveru [REDAKCE] ze dne [REDAKCE] článek ze serveru [REDAKCE] ze dne [REDAKCE] článek ze serveru [REDAKCE] ze dne [REDAKCE]).

Média informovala rovněž o skutečnosti, že obě usnesení o zahájení trestního stíhání byla státním zástupcem zrušena a že trestní stíhání bylo odloženo (viz článek ze serveru [REDAKCE]).

V článku J. [REDAKCE] S. [REDAKCE] zveřejněném dne [REDAKCE] na serveru [REDAKCE] jsou zmiňovány detaily ohledně [REDAKCE] které v usnesení o zahájení trestního stíhání ze dne 19.2.2014 uvedeny nejsou (viz článek ze serveru [REDAKCE]).

viz viz usnesení Policie ČR, Krajského ředitelství policie Středočeského kraje, územního odboru [REDAKCE], SKPV, odd. hospodářské kriminality, ze dne 19.2.2014, č.j. [REDAKCE].

Žalobce se o opakovaném zahájení trestního stíhání dozvěděl prostřednictvím SMS zprávy [REDAKCE], který měl informaci od novinářů (viz výpověď žalobce, výpověď svědkyně Mgr. V. [REDAKCE] H. [REDAKCE] a text SMS zprávy na č.l. 72 spisu). O opakovaném zahájení trestního stíhání informovala některá média dříve, než bylo usnesení o zahájení trestního stíhání doručeno žalobci (viz článek ze serveru [REDAKCE] dne [REDAKCE] článek ze serveru [REDAKCE] ze dne [REDAKCE] článek ze serveru [REDAKCE] ze dne [REDAKCE] článek ze serveru [REDAKCE] ze dne [REDAKCE]).

Po zahájení trestního stíhání žalobce zahájilo představenstvo České advokátní komory řízení o možnosti pozastavení výkonu advokacie osobou žalobce. O zahájení tohoto řízení byl žalobce informován dne 29.8.2014 dopisem České advokátní komory ze dne 27.8.2014 (viz oznámení České advokátní komory ze dne 27.8.2014 včetně doručenky).

Žalobce vypověděl, že v případě prvního zahájení trestního stíhání jeho osoby ještě věřil v cestu práva, když však těsně před komunálními volbami bylo trestní stíhání jeho osoby opakovaně zahájeno a o této skutečnosti se dozvěděl díky novinářům dříve, než mu usnesení o zahájení trestního stíhání bylo doručeno, důvěru ve fungování práva ztratil. Šlo pouze o snahu zdiskreditovat o starostu [REDAKCE]. O trestním stíhání informovala široce média. Do advokátní kanceláře žalobce telefonovali novináři, žádali informace. Žalobce se specializuje na [REDAKCE] musel klientům vysvětlovat, proč je trestně stíhán. Po volbách, ve kterých vyhrála opozice, zaznamenal odliv klientů. Měl obavy z budoucnosti, Česká advokátní komora s ním opakovaně zahájila řízení o pozastavení výkonu advokacie, měl v té době malé dítě, manželka byla na mateřské dovolené, musel hradit hypotéku. Vše mělo negativní dopad na psychiku žalobce, nebyl schopen soustředit se na práci v obvyklé míře. Byla poškozena pověst žalobce coby advokáta (viz výpověď žalobce a svědkyně Mgr. V. [REDAKCE] H. [REDAKCE]).

Usnesením Generální inspekce bezpečnostních zdrojů ze dne 12.3.2015, č.j. [REDAKCE] byla odložena věc podezření ze spáchání trestného činu zneužití pravomoci veřejné osoby, z jehož spáchání byl podezřelý [REDAKCE], který měl od února do října 2014 opakovaně neoprávněně poskytovat médiím informace týkající se trestního řízení vedeného Policií ČR, Krajským ředitelstvím policie Středočeského kraje, územním odborem [REDAKCE] SKPV, odd. hospodářské kriminality, pod č.j. [REDAKCE] neboť nejde o podezření z trestného činu. Z odůvodnění tohoto rozhodnutí se podává, že GIPS prostudoval vyšetřovací spis, opatřil vysvětlení od obviněných, vysvětlení od dotčených příslušníků Policie ČR, od novinářů, kteří o kauze informovali, zabýval se tím, že tisková mluvčí Policie ČR zveřejnila tiskovou zprávu týkající se prvního usnesení o zahájení trestního stíhání, přičemž novinářům sdělila základní informace v omezeném rozsahu bez uvedení osobních údajů obviněných, a že o druhém zahájení trestního stíhání již tisková mluvčí žádné informace neposkytovala, že právo na poskytnutí informací si vyhradilo státní zastupitelství, které pouze potvrdilo médiím informaci o opakovaném vydání usnesení o zahájení trestního stíhání. Věc byla odložena s tím, že usnesení o zahájení trestního stíhání byla předtím, než o nich informovala média, doručena jiným obviněným, jejich obhájčům a dalším subjektům a že sdělovací prostředky informace získaly jinou cestou než z oficiálního vyjádření tiskové mluvčí či státního zastupitelství. Nebylo zjištěno, že by vyjma oficiálních vyjádření poskytla sdělovacím prostředkům

informace i jiná určitá osoba. Pokud jde o detailní informace o [REDAKCE], které nebyly zmíněny v usnesení o zahájení trestního stíhání, nepodařilo se zjistit, kdo tuto informaci poskytl (viz *usnesení Generální inspekce bezpečnostních zdrojů ze dne 12.3.2015, č.j. [REDAKCE]*). Žalobcová stížnost proti rozhodnutí o odložení věci byla usnesením státního zástupce Krajského státního zastupitelství ze dne 4.6.2015, č.j. [REDAKCE], jako nedůvodná zamítnuta (viz *usnesení státního zástupce Krajského státního zastupitelství ze dne 4.6.2015, č.j. [REDAKCE]*).

Soud neučinil pro nadbytečnost dotaz na policejní orgán, který vedl vyšetřování, jakým osobám a v jakém rozsahu byly z trestního spisu poskytovány informace, když tyto skutečnosti byly zjišťovány již Generální inspekcí bezpečnostních zdrojů a byly podrobně popsány v usnesení o odložení věci ze dne 12.3.2015 (které soudu k důkazu navrhl a následně i doložil žalobce).

Po právní stránce posoudil soud věc takto:

Podle ust. § 1 odst. 1 zák. č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) /dále jen „OdpŠk“/ stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu způsobenou při výkonu státní moci.

Podle ust. § 2 OdpŠk se odpovědnosti za škodu podle tohoto zákona nelze zprostit.

Podle ust. § 3 OdpŠk stát odpovídá za škodu, kterou způsobily a) státní orgány, b) právnické a fyzické osoby při výkonu státní správy, která jim byla svěřena zákonem nebo na základě zákona, („úřední osoby“), c) orgány územních samosprávných celků, pokud ke škodě došlo při výkonu státní správy, který na ně byl přenesen zákonem nebo na základě zákona („územní celky v přenesené působnosti“).

Podle ust. § 5 písm. a), b) OdpŠk stát odpovídá za podmínek zákonem stanovených za škodu, která byla způsobena rozhodnutím, jež bylo vydáno v občanském soudním řízení, ve správním řízení, v řízení podle soudního řádu správního nebo v řízení trestním, a za škodu, která byla způsobena nesprávným úředním postupem.

Podle ust. § 7 odst. 1 OdpŠk právo na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím mají účastníci řízení, ve kterém bylo vydáno rozhodnutí, z něhož jim vznikla škoda.

Podle ust. § 8 odst. 1 OdpŠk nárok na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím lze, není-li dále stanoveno jinak, uplatnit pouze tehdy, pokud pravomocné rozhodnutí bylo pro nezákonnost zrušeno nebo změněno příslušným orgánem. Rozhodnutím tohoto orgánu je soud rozhodující o náhradě škody vázán.

Podle ust. § 13 odst. 1 OdpŠk odpovídá stát za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem. Nesprávným úředním postupem je také porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v zákonem stanovené lhůtě. Nestanoví-li zákon pro provedení úkonu nebo vydání rozhodnutí žádnou lhůtu, považuje se za nesprávný úřední postup rovněž porušení povinnosti učinit úkon nebo vydat rozhodnutí v přiměřené lhůtě.

Podle ust. § 31a odst. 1 a 2 OdpŠk bez ohledu na to, zda byla nezákonným rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem způsobena škoda, poskytuje se podle tohoto zákona též přiměřené zadostiučinění za vzniklou nemajetkovou újmu. Zadostiučinění se poskytne v penězích, jestliže nemajetkovou újmu nebylo možno nahradit jinak a samotné konstatování porušení práva by se nejevilo jako dostačující. Při stanovení výše přiměřeného

zadosti učinění se přihlédne k závažnosti vzniklé újmy a k okolnostem, za nichž k nemajetkové újmě došlo.

Podle ust. § 31 odst. 1, 2 a 3 OdpŠk náhrada škody zahrnuje takové náklady řízení, které byly poškozeným účelně vynaloženy na zrušení nebo změnu nezákonného rozhodnutí nebo na nápravu nesprávného úředního postupu. Náhradu nákladů řízení může poškozený uplatnit jen tehdy, jestliže neměl možnost učinit tak v průběhu řízení na základě procesních předpisů, anebo jestliže mu náhrada nákladů takto již nebyla přiznána. Náklady zastoupení jsou součástí nákladů řízení. Zahrnují účelně vynaložené hotové výdaje a odměnu za zastupování. Výše této odměny se určí podle ustanovení zvláštního předpisu o mimosmluvní odměně.

Žalobce splnil podmínku pro soudní uplatnění nároku na náhradu škody způsobené nezákonným rozhodnutím či nesprávným úředním postupem, předvídanou ust. § 14 OdpŠk, neboť u žalované předběžně uplatnil žalovaný nárok.

I) K náhradě skutečné škody - obhajné

Obě výše specifikovaná usnesení o zahájení trestního stíhání žalobce jsou nezákonnými rozhodnutími. Jedná se totiž o rozhodnutí, které je vykonatelné bez ohledu na právní moc (vykonatelné ve smyslu, že usnesení o zahájení trestního stíhání je třeba doručit obviněnému nejpozději na počátku prvního výslechu /ust. § 160 odst. 2 tr. řádu/ a stížnost proti němu nemá odkladný účinek /ust. § 141 odst. 4 a ust. § 160 odst. 7 tr. řádu/), a které bylo k stížnosti žalobce, tedy k řádnému opravnému prostředku, pro nezákonnost zrušeno. Přitom je zde zcela zřejmá vazba na článek 8 odst. 2 Listiny základních práv a svobod, který s ohledem na význam usnesení o zahájení trestního stíhání a jeho dopad do práv obviněného poskytuje obviněnému zvýšenou ústavněprávní ochranu, když požaduje, aby nikdo nebyl stíhán jinak než z důvodů a způsobem, který stanoví zákon. V prvním případě bylo usnesení zrušeno a policejnímu orgánu bylo uloženo, aby ve věci dále konal a rozhodl, zejména, aby se zabýval tím, zda dotčený prodej obecního majetku byl veřejnou soutěží. Ve druhém případě pak bylo usnesení zrušeno a věc odložena, neboť nebyly naplněny všechny znaky skutkové podstaty stíhaného trestného činu. V obou případech se proto jedná o nezákonné rozhodnutí ve smyslu ust. § 8 odst. 1 OdpŠk (viz např. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 27.1.2015, sp.zn. 30 Cdo 1771/2014). Mezi účastníky ostatně ani nebylo sporu o tom, že je zde u dvou žalovaných nároků odpovědnostním titulem nezákonné rozhodnutí.

V případě požadovaných **nákladů na obhajobu** je tedy odpovědnostní titul dán. Žalovaná v průběhu řízení učinila nesporným, že tvrzené právní služby poskytnuty byly. Zpochybňovala toliko výši vyčíslené odměny, a proto i žalobce uspokojila ohledně tohoto nároku pouze ve výši 9.801,- Kč. Podle ust. § 10 odst. 3 písm. c) zák. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), se v daném případě za tarifní hodnotu považuje částka 30.000,- Kč. Odměna za 2 úkony právní služby spočívající v převzetí a přípravě obhajoby dle ust. § 11 odst. 1 písm. a) advokátního tarifu pak dle ust. § 7 advokátního tarifu činí 2 x 2.300,- Kč. Za 2 úkony právní služby spočívající v podání stížnosti proti usnesení o zahájení trestního stíhání nelze přiznat plnou odměnu, neboť za tyto úkony nenáleží obhájci dle judikatury odměna v plné výši, nýbrž ve výši ½ úkonu podle advokátního tarifu (srov. usnesení Vrchního soudu v Olomouci ze dne 25.1.2007, sp. zn. 7 To 161/2006); odměna proto činí 2 x 1.150,- Kč. Po připočtení paušální náhrady ve výši 300,- Kč za každý úkon právní služby dle ust. § 13 odst. 3 advokátního tarifu a 21% DPH ve výši 1.701,- Kč činí **náklady žalobce vynaložené na zrušení nezákonných rozhodnutí celkem částku 9.801,- Kč; tedy částku, kterou již žalovaná žalobci uhradila a ohledně které bylo řízení**

k zpětvzetí zastaveno.

Soud se neztotožnil s názorem žalobce, že je namístě aplikovat ust. § 12 odst. 1 advokátního tarifu a odměnu zvýšit na trojnásobek. Dle názoru soudu se nejednalo o úkony právní služby mimořádně obtížné (nebylo třeba užít cizího práva či jazyka, nejednalo se ani o věc skutkově či právně mimořádně obtížnou); nejednalo se ani o úkony mimořádně časově náročné či úkony, které by byly činěny v pozdních nočních hodinách či o svátcích či víkendech. **Soud proto žalobu ohledně částky 25.047,- Kč jako nedůvodnou zamítl.**

II) K zadostiučinění nemajetkové újmy vzniklé nezákonným rozhodnutím (druhé usnesení o zahájení trestního stíhání)

V případě odpovědnosti založené na nezákonném rozhodnutí je na žalobci, aby tvrdil a prokázal, že mu v důsledku nezákonného rozhodnutí nemajetková újma vznikla. V řízení bylo prokázáno, že žalovaná po podání žaloby ve svém stanovisku z 14.12.2015 konstatovala vydání nezákonného rozhodnutí a žalobci se omluvila.

Soudy při stanovení formy či výše zadostiučinění vycházejí především z povahy trestní věci, též z délky trestního stíhání a z dopadů trestního stíhání do osobnosti sféry poškozené osoby. Forma a případná výše zadostiučinění nesmí být v rozporu s obecně sdílenou představou spravedlnosti, tj. její přiznání je nad rámec konstatování porušení práva namístě pouze tehdy, jestliže by se z hlediska obecné slušnosti poškozenému satisfakce skutečně mělo dostat (viz rozsudek Nejvyššího soudu ČR ze dne 27. 6. 2012, sp. zn. 30 Cdo 2813/2011, uveřejněný pod č. 122/2012 Sbírky soudních rozhodnutí a stanovisek). K tíži státu, jako okolnosti, za kterých ke vzniku újmy došlo ve smyslu § 31a odst. 2 OdpŠk, lze přičíst excesivní způsob jednání orgánů činných v trestním řízení, jež mohou mít za následek větší úkor později obžaloby zproštěné osoby. K takovým negativním projevům lze zařadit nevybíravé či urážlivé chování příslušníků vyšetřujícího policejního (popř. i soudního) orgánu ve vztahu k obviněné (obžalované) osobě (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 3. 7. 2012, sp. zn. 30 Cdo 4280/2011).

Žalobce byl stíhán pro podezření ze spáchání zločinu sjednání výhody při zadávání veřejné zakázky, při veřejné soutěži a veřejné dražbě podle ust. § 256 odst. 1, 2 písm. a) tr. zák. za který mu hrozilo uložení trestu odnětí svobody na dvě léta až osm let. Vzhledem k tomu, že žalobce je bezúhonnou osobou, uložení nepodmíněného trestu odnětí svobody nebylo pravděpodobné. Žalobce nebyl stíhán vazebně. **Povaha** uvedeného trestného činu **v obecné rovině nepůsobí takové společenské odsouzení stíhaného**, jako je tomu u trestných činů proti životu a zdraví, proti svobodě s lidské důstojnosti či trestné činy hrubě narušující občanské soužití. Ze skutečnosti, že byla trestně stíhána osoba veřejně činná, pak nelze v obecné rovině dovést vznik nemajetkové újmy ani ve větší ani v menší míře (viz rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 21.10.2014, sp.zn. 30 Cdo 3858/2013).

Usnesení o zahájení trestního stíhání bylo žalobci doručeno dne 9.9.2014, žalobce se o něm však dozvěděl dříve, a to koncem srpna 2014. Usnesení bylo zrušeno a věc odložena rozhodnutím krajského státního zástupce z 29.9.2014. V řízení nebylo prokázáno, že trestní stíhání žalobce bylo šikanózní. Vzhledem k samotné délce trvání trestního stíhání soud uzavřel, že **trestní stíhání trvalo po velmi krátkou dobu.**

Újma měla být dle žalobních tvrzení způsobena **negativním dopadem na psychiku žalobce**, který přestal věřit v cestu práva. Měl velké obavy o budoucnost, neboť s ním Česká advokátní komora zahájila řízení o pozastavení výkonu advokacie, přičemž v té době platil hypotéku a jeho manželka byla s malým dítětem na rodičovské dovolené. Trestní stíhání mělo

žalobce dále **poškodit v oblasti profesního života**, kdy utrpěla žalobcova dobrá pověst jako advokáta u jeho klientů. Žalobce musel vysvětlovat, ač se jedná a po vítězství opozice v komunálních volbách zaznamenal dokonce odliv klientů.

Soud nemá pochybnosti o tom, že trestní stíhání mělo negativní dopad na psychiku žalobce, že se žalobce trápil a měl obavy, že bude potrestán pro skutek, který nespáchal. Takovéto újmy s sebou trestní stíhání, zejména u osob bezúhonných, zpravidla přináší. Soud zohlednil zejména dobu trvání trestního stíhání, jakým trestem byl žalobce ohrožen, jakož i skutečnost, že žalobce nebyl vazebně stíhán. Negativní dopady do profesního života žalobce v tvrzeném rozsahu prokázány nebyly, z dokazování naopak vyplynulo, že odliv klientů žalobce zaznamenal až poté, kdy v komunálních volbách zvítězila opozice. Vzhledem k tomu, že se žalobce specializuje na [REDAKCE] a jeho klienty jsou [REDAKCE] je otázkou, zda tvrzený odliv klientů nezapříčinilo spíše vítězství opozice. Ostatně žalobce, ač soudem poučen dle ust. § 118a odst. 1 a 3 o.s.ř., tvrzení o dopadu trestního stíhání do jeho profesního života ponechal v tomto směru toliko ve velmi obecné rovině a žádná konkrétní skutková tvrzení (kdy konkrétně, jací konkrétně klienti a proč právě v příčinné souvislosti s trestním stíháním odřekli žalobci spolupráci) soudu ve stanovené lhůtě neposkytl. K excesivnímu způsobu jednání orgánů činných v trestním řízení nedošlo. Je pravdou, že o trestním stíhání žalobce informovala média. V řízení však nebylo prokázáno, že by orgány činné v trestním řízení svými komentáři pro sdělovací prostředky žalobcovu újmu umocňovaly či svými komentáři porušovaly presumpci neviny. Medializace v tomto případě tak byla prostým důsledkem zásady veřejnosti trestního řízení. Nelze ani opomenout, že média informovala jak o zahájení trestního stíhání, tak i o skutečnosti, že krajský státní zástupce usnesení o zahájení trestního stíhání zrušil a věc odložil. Žalobcem tvrzený nezákonný únik informací z vyšetřovacího spisu pak – jak níže uvedeno – prokázán nebyl.

Přiměřenost požadovaného finančního zadostiučinění nemajetkové újmy žalobce dovozoval i ze srovnání s obdobným případem, kdy stíhán byl pro obdobnou trestnou činnost starosta obce, přičemž jeho trestní stíhání trvalo cca 3 roky a bylo medializováno. Nemajetková újma byla spatřována zejména v poškození dobré pověsti v místě bydliště, když negativní dopad do rodinného života nebyl nikterak intenzivní. V tomto případě byla nemajetková újma odškodněna částkou 150.000,- Kč (viz rozsudky Nejvyššího soudu ze dne 27.6.2012, sp.zn. 30 Cdo 281/2011, a ze dne 14.10.2014, sp.zn. 30 Cdo 3858/2013). Nelze však přehlédnout, že k částce 150.000,- Kč dospěl odvolací Městský soud v Praze jako k výsledku součinu částky 30.000,- Kč a tří let trvání trestního stíhání s připočtením dalších 2 let po jeho skončení, přičemž takovouto paušalizaci výše přiměřeného zadostiučinění a zahrnutí dalšího období po skončení trestního stíhání neshledal Nejvyšší soud správnými (!). Výrok odvolacího soudu, kterým bylo finanční zadostiučinění přiznáno, však dovoláním napaden nebyl. Tedy jednak nebyla výše finančního zadostiučinění stanovena správně a dále nelze přehlédnout, že starosta byl trestně stíhán po dobu cca 3 let, zatímco žalobce toliko jeden měsíc.

Soud po zohlednění všech shora uvedených kritérií (zejména s přihlédnutím k délce trestního stíhání) uzavřel, že žalovanou učiněné konstatování práva a omluva jsou satisfakcemi adekvátními nemajetkové újmě vzniklé žalobci a **žalobu proto ohledně nároku na zaplacení finančního zadostiučinění ve výši 250.000,- Kč zamítl**. Pro úplnost soud připomíná, že dle ustálené judikatury je i konstatování porušení práva plnohodnotnou satisfakcí nemajetkové újmy a nelze ho proto nikterak bagatelizovat.

III) K zadostiučinění nemajetkové újmy vzniklé nesprávným úředním postupem

Rovněž v případě odpovědnosti založené na nesprávném úředním postupu (nejednání se o nepřiměřenou délku řízení) je na žalobci, aby tvrdil a prokázal, že mu v důsledku nesprávného úředního postupu nemajetková újma vznikla.

V řízení bylo prokázáno, že druhé usnesení o zahájení trestního řízení bylo v médiích zveřejněno až poté, kdy bylo doručeno některým obviněným, jejich obhájčům či dalším subjektům (Ministerstvo spravedlnosti, Česká advokátní komora). Fakt, že se informace o opakovaném zahájení trestního stíhání objevila ve sdělovacích prostředcích dříve, než bylo usnesení doručeno žalobci, tedy sám o sobě neznamená, že došlo k tvrzenému nezákonnému „masivnímu úniku informací“ z trestního řízení. Poskytování informací o probíhající trestním řízení pak prověřovala i Generální inspekce bezpečnostních zdrojů, která rozhodnutím ze dne 12.3.2015, č.j. [REDAKCE] odložila podezření ze spáchání trestného činu zneužití pravomoci veřejné osoby, z jehož spáchání byl podezřelý dosud neustanovený příslušník Policie ČR, který měl od února do října 2014 opakovaně neoprávněně poskytovat médiím informace týkající se trestního řízení. Bylo zjištěno, že tisková mluvčí Policie ČR zveřejnila tiskovou zprávu týkající se prvního usnesení o zahájení trestního stíhání, přičemž novinářům sdělila základní informace v omezeném rozsahu bez uvedení osobních údajů obviněných, a že o druhém zahájení trestního stíhání již tisková mluvčí žádné informace neposkytovala, že právo na poskytnutí informací si vyhradilo státní zastupitelství, které pouze potvrdilo médiím informaci o opakovaném vydání usnesení o zahájení trestního stíhání. Pokud jde o detailní informace o [REDAKCE] [REDAKCE] které nebyly zmíněny v usnesení o zahájení trestního stíhání, Generální inspekci bezpečnostních zdrojů se nepodařilo zjistit, kdo tuto informaci sdělovacím prostředkům poskytl. Nebylo zjištěno, že by vyjma oficiálních vyjádření poskytla sdělovacím prostředkům informace i jiná určitá osoba. Žalobcova stížnost proti rozhodnutí GIBS o odložení věci byla ostatně usnesením státního zástupce Krajského státního zastupitelství ze dne 4.6.2015, č.j. [REDAKCE] jako nedůvodná zamítnuta.

Vzhledem, k tomu, že žalobce, ač soudem poučen dle ust. § 118a odst. 1 a 3 o.s.ř. neprokázal (a ani řádně nedotvrdil), že by k poskytování informací médiím ze strany orgánů činných v trestním řízení v rozporu s ust. § 8a a §8b tr. řádu došlo, soud žalobu i **ohledně nároku na zaplacení finančního zadostiučinění ve výši 250.000,- Kč zamítl.**

O nákladech řízení rozhodl soud dle úspěchu ve věci. Žalobce byl v řízení úspěšný ohledně nároku na zadostiučinění za nezákonné rozhodnutí - žalovaná konstatovala vydání nezákonného rozhodnutí a žalobci se omluvila až po podání žaloby, tedy cca z 1/3. Ohledně nároku na náhradu obhajného (žalovaná sice žalobce částečně uspokojila až po podání žaloby, ale zároveň až poté, kdy jí žalobce přes marné předchozí výzvy doložil vyúčtování obhajného) a ohledně nároku na finanční zadostiučinění újmy vzniklé nesprávným úředním postupem byla v řízení úspěšná žalovaná, tedy cca ze 2/3. **Soud proto dle § 142 odst. 2 o.s.ř. přiznal v řízení větší měrou úspěšné žalované 1/3 vynaložených nákladů řízení, spočívajících dle ust. § 151 odst. 3 o.s.ř. v náhradě tří paušálních nákladů á 300,- Kč za vyjádření se k žalobě a účast na jednání dne 4.8.2016 a 6.10.2016, a to podle vyhlášky č. 254/2015 Sb., o stanovení výše paušální náhrady pro účely rozhodování o náhradě nákladů řízení v případech podle ust. § 151 odst. 3 občanského soudního řádu a podle ust. § 89a exekučního řádu, tedy 300,- Kč.**

Poučení: Proti tomuto rozsudku je možno podat odvolání ve lhůtě 15 dnů ode dne doručení jeho písemného vyhotovení k Městskému soudu v Praze

prostřednictvím soudu zdejšího.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu bude ukládat vykonatelné rozhodnutí, má oprávněný právo domáhat se splnění uložené povinnosti návrhem na nařízení exekuce.

V Praze dne 20.října 2016

Mgr. Soňa B u r e š o v á, v.r.
soudkyně

Za správnost vyhotovení:
Dračková